

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 702/2018
14.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радмила Вучковић, адвокат из ..., против туженог Јавног предузећа ББ, чији је пуномоћник Наташа Николић, адвокат из ..., одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4205/2017 од 30.11.2017. године, у седници одржаној 14.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4205/2017 од 30.11.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1725/16 од 14.06.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев тужиоца и поништено је, као незаконито решење директора туженог М бр. .. дел. бр. .. од 22.04.2016. године, о отказу уговора о раду са којим се тужиоцу, запосленом на радном месту саветника за стручна питања на неодређено време, отакзује уговор о раду бр. .. од 01.08.2003. године, са свим касније закљученим анексима, због тога што је престала потреба за обављањем послова које је запослени обављао по уговору о раду и којим престаје радни однос тужиоцу са 22.04.2016. године. Ставом другим изреке, усвојен је захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоца врати на рад, на послове радног места који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима и да му призна сва права из рада и по основу рада почев од 22.04.2016. године, као дана престанка радног односа, па на даље до дана враћања на рад. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 123.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4205/2017 од 30.11.2017. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11, 87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог од 01.08.2003. године на пословима шефа смене, контролора опслуживања, паркера, сигналисте и чувара ватрогасаца, а од 15.10.2014. године, распоређен је на послове саветника за стручне послове, за које се захтевала висока стручна спрема. Решењем о отказу уговора о раду од 22.04.2016. године тужиоцу, запосленом на радном месту саветника за стручна питања на неодређено време, отказан је уговор о раду од 01.08.2003. године, са свим касније закљученим анексима, због тога што је услед технолошких, економских и организационих промена, престала потреба за обављањем послова, које је обављао по уговору о раду, а код послодавца му се не може обезбедити премештај на друге одговарајуће послове, рад код другог послодавца, преквалификација или доквалификација, непуно радно време али не краће од половине пуног радног времена, нити друге мере. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији код туженог од 25.02.2010. године, предвиђено је радно место саветника за стручна питања са високом стручном спремом. Правилником од 05.04.2016. године није било предвиђено радно место саветника за стручна питања са високом стручном спремом, које није било предвиђено ни претходним Правилником о организацији и систематизацији послова код туженог од 05.10.2015. године. Одлуком о престанку потребе за обављањем послова и престанку потребе за радом запослених на неодређено време од 15.04.2016. године, тужени је утврдио, да је због економских и статусних промена, а на основу Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору и Одлуке о измени и допуни одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему локалне самоуправе Скупштине града ..., која је донета на седници одржаној 29.12.2015. године за 2015. годину и која је предвидела максималан број запослених код туженог 90 извршилаца, донео нови Правилник о систематизацији и организацији 16.03.2016. године, којим су укинута радна места саветника за стручна питања и референта карго послова. Тужилац је оспособљен у односу на своју стручну спрему, своје знање и способности и усавршавање, за рад на постојећим радним местима по новом Правилнику, на основу кога му је и дат отказ, јер се ради о преименовању радних места, са истим описом послова, а за које се захтевала и иста стручна спрема коју поседује тужилац. На рочишту одржаном 14.06.2017. године, тужени је предложио мирно решење спора закључењем споразума са тужиоцем уколико прихвати посао са средњом стручном спремом и на одређено време, јер је запослене, који су имали исту стручну спрему као

тужилац оставио на њиховим радним местима, с обзиром да су те послове већ обављали.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили члан 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Сл. гласник РС“, број 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14) и члан 21. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр.68/15, 85/15, 81/16), када су усвојили захтев тужиоца.

Чланом 179. став 5. тачка 1. Закона о раду прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Чланом 21. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору прописано је да организациони облик у коме постоји потреба рационализације броја запослених на одређеним пословима у складу са предузетим мерама из члана 7. став 2. овог закона, дужан је да спроведе анкету међу запосленима који раде на пословима за које више не постоји потреба или на пословима на којима постоји потреба смањења броја извршилаца, о њиховим намерама и спремности за споразумни престанак радног односа уз исплату новчане накнаде, док је ставом 2. истог члана прописано да анкета се не може спроводити међу запосленима за чијим радом постоји потреба, односно који раде на пословима на којима је неопходно у периоду спровођења рационализације обезбедити одговарајући број извршилаца ради извршавања неопходних функција организационих облика. Исто је прописано и Одлуком о утврђивању програма за решавање вишка запослених у процесу рационализације, реструктурирања и припреме за приватизацију („Сл. гласник РС“, бр.64/05, 89/06, 85/08 и 90/08), и то у делу који се односи на обавезе привредних друштава, јавних предузећа и установа (П.1.), тако што је прописано да привредна друштва, јавна предузећа и установе дужни су да спроведу анкету међу запосленима о њиховим намерама и спремности за прихватање опција за решавање социјално-економског положаја пре и након престанка радног односа.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно закључили да није настао отказни разлог из члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, јер тужени није поступио у складу са напред цитираном одредбом Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору и у складу са Одлуком о утврђивању програма за решавање вишка запослених у процесу рационализације, реструктурирања и припреме за приватизацију, односно није спровео анкету међу запосленима који раде на пословима за које више не постоји потреба или на пословима на којима постоји потреба за смањење броја извршилаца о њиховим намерама и спремности за споразумни престанак радног односа уз исплату новчане накнаде. С обзиром на то да тужени није испоштовао процедуру за решавање вишка запослених, то је незаконито решење о отказу уговора о раду, јер је анекта од утицаја, с обзиром да је то начин да се сазнају намере и спремност за прихватање опције за решавање социјално-економског положаја пре и након престанка радног односа.

У преосталом делу, ревизијом се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што није дозвољен разлог за изјављивање ревизије, на основу члана 407. став 2. ЗПП.

Са напред наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић